

Mindre meddelelser

Iagttagelser, som er godkendt af sjældenhedsudvalget, er mærket med stjerne (*).
Records approved by the rarity-committee are marked with asterisks ().*

IAGTTAGELSER PÅ FÆRØERNE SOMMEREN 1961

I juni og juli 1961 opholdt jeg mig på Færøerne, hvor undersøgelser over fuglelivet blev gennemført. I andre artikler er redegjort for undersøgelser på Skuvoy (JOENSEN 1963) og optællinger af bestanden af Storkjove (*Stercorarius skua*) (BAYES et al. 1964). I denne oversigt er samlet nogle af de interessantere spredte iagttagelser, som jeg gjorde under besøget.

RØDSTRUBET LOM (*Gavia stellata*).

Skopen (Sandoy) d. 12. juni 2 set. – Sandsvatn (Sandoy) d. 12. juni 1 set. – Toftavatn (Eysturoy) d. 18. juli 2 set; iflg. lokalkendt skulle et par have ynglet det år.

NORDISK LAPPEDYKKER (*Podiceps auritus*).

Toftavatn (Eysturoy) d. 18. juli 1 ad. med 4–5 pulls set; kuldet blev forfulgt af Svartbage (*Larus marinus*).

KNOPSVANE (*Cygnus olor*).

Sandsvatn (Sandoy) d. 12. juni 2 juv. set.

GRÅGÅS (*Anser anser*).

Sandsvatn (Sandoy) d. 12. juni 15 set. – Koltur d. 6. juli 8 set.

GRÅAND (*Anas platyrhynchos*).

Saksunadalur (Streymoy) d. 5. juni 1 ♀ set. – Tórshavn d. 5. juni 1 ♂ set. – Heimara Halsavatn (Sandoy) d. 12. juni 3 set. – Sandsvatn (Sandoy) d. 12. juni 1 ♀ med pulls. – Skúvoy d. 17. juni 1 ♂ set. – Sørvågsvatn (Vágar) d. 8. juli 1 ♀ set. – Toftavatn (Eysturoy) d. 18. juli 2 ♀♀ set.

KRIKAND (*Anas crecca*).

Toftavatn (Eysturoy) d. 18. juli 1 set.

PIBEAND (*Anas penelope*).

Saksunadalur (Streymoy) d. 5. juni 1 par set lige vest for Hvalvik.

SPIDSAND (*Anas acuta*).

Skopen (Sandoy) d. 12. juni 3 set (2 ♀♀, 1 ♂).

TROLDAND (*Aythya fuligula*).

Nordara Halsavatn (Sandoy) d. 12. juni 2 set. – Heimara Halsavatn (Sandoy) d. 12. juni 2 par set. – Sandsvatn (Sandoy) d. 12. juni 1 par set. – Sørvågsvatn (Vágar) d. 6. juli 1 par set. – Toftavatn (Eysturoy) d. 18. juli 6 set.

FLØJLSAND (*Melanitta fusca*).

Toftavatn (Eysturoy) d. 18. juli 7 set.

TOPPET SKALLESLUGER (*Mergus serrator*).

Pollur ved Saksun (Streymoy) d. 9. juni 1 ♀ set. – Sandsvatn (Sandoy) d. 12. juni 1 set. – Sørvågsvatn (Vágar) d. 6. juli 1 set. – Tórshavn d. 17. juli 1 set. – Toftavatn (Eysturoy) d. 18. juli 2 set. – Kirkjubøholmur ved Sydstreymoy d. 26. juli ca. 20 set.

DVÆRGFALK (*Falco columbarius*).

Saksunadalur (Streymoy) 3. juli fandtes en rede med 3 unger. Reden var anbragt på en lav hammer på sydsiden af dalen.

VIBE (*Vanellus vanellus*).

Toftavatn (Eysturoy) d. 18. juli 2 ad. og 2 juv. set. – Svínoy d. 20. juli 1 par med 2 flyvende unger set vest for bygden. Et enkelt par yngler her hvert år.

STENVENDER (*Arenaria interpres*).

Sand (Sandoy) d. 12. juni 6 set. – Koltur d. 6. juli 3 set. – Midvåg (Vágar) d. 8. juli 3 set.

RØDBEN (*Tringa totanus*).

Sand (Sandoy) d. 12. juni 1 set.

ODINSHANE (*Phalaropus lobatus*).

Toftavatn (Eysturoy) d. 18. juli 1 set.

ALMINDELIG KJOVE (*Stercorarius parasiticus*).

Arten blev truffet ynglende mange steder. Tre store kolonier blev besøgt, og antallet af ynglepar blev anslået. Skúvoy d. 12.–28. juni 280–300 par (JOENSEN 1963 p. 10). – Svínoy d. 21. juli fandtes 150–200 par på den del af øen, som ligger nord for bygden. (På øens sydlige del ynglede højst 5 par). – Saksun (Streymoy) d. 6.–9. juni skønnedes, at der i området lige nord for bygden ynglede 150–250 par.

STORMMÅGE (*Larus canus*).

Toftavatn (Eysturoy) d. 18. juli mindst 5 par ynglede på småholme i søen, flere pulls blev set.

HÆTTEMÅGE (*Larus ridibundus*).

Toftavatn (Eysturoy) d. 18. juli 10–20 par ynglede på småholme i søen, flere pulls blev set. – Tórshavn d. 26. juli 3 set. – Kongsbondede OLE JACOB MAGNUSSEN meddelte, at der i 1940-erne i 5–6 år ynglede ca. 10 par i småsøer i fjeldet lige nord for Saksun (Streymoy).

RINGDUE (*Columba palumbus*).
Tórshavn Plantage d. 28. juni 1 set.

KLIPPEDUE (*Columba livia*).
Skúvoy d. 12.–28. juni enkelte set (ca. 20 ynglepar (JOENSEN 1963 p. 13). – Mykines Hólmur d. 13. juli 1 set; ABRAHAM JOENSEN oplyser, at arten yngler meget fåtalligt, med højst 10 par på Mykines og Mykines Hólmur. – Svinoy 20.–22. juli enkelte fugle set flere gange ved øens nordøstkyst, hvor en ret stor koloni skal findes. – Fugloy d. 24. juli flere set ved sydkysten, hvor arten yngler.

LANDSVALE (*Hirundo rustica*).
Hvalvik (Streymoy) d. 5. juli sås 8 fugle, deraf var 2 nylig udføjne unger. – Tórshavn d. 17. juli sås 3 nylig udføjne unger.

TORNIRISK (*Carduelis cannabina*).
Toftavatn (Eysturoy) d. 18. juli 1 ♂ set. Iflg. SALOMONSEN (1963) er denne art ikke tidligere truffet på Færøerne.

GRÅSPURV (*Passer domesticus*).
Blev set følgende steder: Hvalvik på Streymoy (enkelte d. 5. juli), Tórshavn (mange), Skúvoy bygd (ca. 10-15 par (JOENSEN 1963 p. 14), Midvåg på Vágur (ca. 20 d. 8. juli), Mykines bygd (mindst 20 d. 8. juli), Svinoy bygd (mange d. 20 juli), Klakksvik på Borðoy (enkelte d. 24. juli).

ANDERS HOLM JOENSEN.

SUMMARY: Observations of birds in the Faeroes, summer 1961. – In June and July the author visited the Faeroes. A number of the more interesting observations are listed here. Only the species, locality, date and some short remarks are given. Horned Greebe (*Podiceps auritus*), Merlin (*Falco columbarius*), Lapving (*Vanellus vanellus*) and Swallow (*Hirundo rustica*) were found breeding. These species are very scarce or irregular breeding-birds in the Faeroes. Worth mentioning is also 7 Velvet Scoters (*Melanitta fusca*) and a Linnet (adult male) seen on Eysturoy July 18th; the latter species has not been recorded in the Faeroes before.

Litteratur

- BAYES, J. C., DAWSON, M. J., JOENSEN, A. H. and POTTS, G. R., 1964: The distribution and numbers of the Great Skua (*Stercorarius s. skua* BRÜNN.) breeding in the Faeroes in 1961. – Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. **58** p. 36–41.
- JOENSEN, A. H., 1963: Ynglefuglene på Skuoy, Færøerne, deres udbredelse og antal. – Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. **57** p. 1–18.
- SALOMONSEN, F., 1963: Systematisk oversigt over Nordens fugle. – København.

IAGTTAGELSER PÅ FÆRØERNE, SOMMEREN 1962

I sommeren 1962 foretoges en rejse til Færøerne. Hovedformålet var ringmærkning for Zoologisk Museum, København. Turen havde følgende deltagere: FLEMMING GRAND (leder), THOMAS KRONBORG, EMIL LÜTKEN, OLE BERTELSEN, JØRGEN MIKKELSEN og HENRIK PALUDAN.

Rejsen varede fra den 3. juli til den 12. august, og man havde hovedophold på følgende lokaliteter: Saksun, Nordstreymoy (6.–11. juli), Mikaldalur, Kalsoy (11.–17. juli), Svinoy (18.–25. juli, Trøllhøvdi nord for Sandoy (27.–30. juli) og Mykines (31. juli–8. august).

Dansk Færøsk Kulturfond og Dansk Ornithologisk Forenings Studie- og Rejsefond takkes for økonomisk støtte til rejsen. Endvidere rettes en tak til de mange færingere, som var os behjælpelige under rejsen, særlig OLE JAKOB MAGNUSSEN, OLAF MAGNUSSEN og FINNUR MAGNUSSEN (Saksun), ELIAS ELIASSEN (Mikaldalur), SJURDUR PATURSSON (Kirkjubøur) og BENADIKT DAVIDSEN (Mykines).

Her skal gives en oversigt over de mere interessante iagttagelser, som blev gjort.

LILLE STORMSVALE (*Hydrobates pelagicus*).
Bestanden på Trøllhøvdi blev anslået til ca. 150 par spredt over hele øen.

STOR STORMSVALE (*Oceanodroma leucorhoa*).
Under opholdet på Trøllhøvdi iagttoges arten fåtalligt hver nat. Fuglene sås forskellige steder på øen, men der fandtes ingen reder. Arten har dog formentlig ynglet. Den er tidligere kun fundet ynglende på Mykines og Mykines Hólmur.

ALMINDELIG SKRÅPE (*Puffinus puffinus*).
Bestanden på Trøllhøvdi blev anslået til ca. 3000 par.

GRÅAND (*Anas platyrhynchos*).
3 fugle sås nord for Saksun den 7. juli. Desuden flere usikre iagttagelser.

EDERFUGL (*Somateria mollissima*).
S. PATURSSON oplyste, at bestanden på Kirkjubøholmur tæller 200–250 ynglepar.

TOPPET SKALLESLUGER (*Mergus serrator*).
2 hunner med henholdsvis 3 og 5 ællinger sås den 27. juli og 30. juli ved Kirkjubøholmur. Iflg. S. PATURSSON skulle der dog være 4–5 ynglepar. Der iagttoges ingen hanner.

SVARTBAG (*Larus marinus*).
En stor koloni med ca. 60 par fandtes på et stenet plateau mellem Hoyskoragjogv og Midalsbergsdalur, Svinoy.

STORMMÅGE (*Larus canus*).

Iagttoges følgende steder: Farvandet mellem Eysturoy og Streymoy på sejlturen fra Tórshavn til Hvalvík den 6. juli ca. 10; Saksun, Nordstreymoy den 7.–10. juli 2–5 fugle; Lervík, Eysturoy, den 11. juli 2 fugle; Trøllhøvdi 2–3 ynglepar; Kirkjubøholmur: iflg. SJURDUR PATURSSON 10–15 ynglepar, den 27. juli sås 18 fugle; Midvágur, Vágar, den 31. juli 1 fugl, den 9. august 2 ad. og 2 juv.; Sørvágur, Vágar, den 8. august 6 fugle.

HÆTTEMÅGE (*Larus ridibundus*).

Iagttoges følgende steder: Husum, Kalsoy, den 11. juli 3 fugle; Mikladalur, Kalsoy, ca. 9 par ynglende; Hestur den 30. juli 2 fugle; Mykines Hólmur den 7. august 2 ad.; Sørvágur, Vágar, den 8. august 1 ad.

HAVTERNE (*Sterna paradisaea*).

I Mikladalur, Kalsoy, fandtes to kolonier med ca. 1500 og ca. 300 par.

ALMINDELIG RYLE (*Calidris alpina*).

Svínoy den 18. juli 1 fugl.

SORTGRÅ RYLE (*Calidris maritima*).

Mykines den 6. august 4 fugle.

STENVENDER (*Arenaria interpres*).

Svínoy den 25. juli 1 fugl; Kirkjubour den 26. og 27. juli 15 fugle; Mykines og Mykines Hólmur 5.–7. august 2–8 fugle.

RØDBEN (*Tringa totanus*).

Sørvágur, Vágar, den 3. august 1 fugl; Mykines den 6. august 1 fugl.

KLIPPEDUE (*Columba livia*).

Mikladalur, Kalsoy, den 13. juli 1 fugl; på Trøllhøvdi sås daglig enkelte fugle, højeste antal var 5 den 27. juli.

MURSEJLER (*Apus apus*).

Svínoy den 20. juli 2 fugle.

LANDSVALE (*Hirundo rustica*).

Svínoy 20.–23. juli 2 fugle.

SOLSORT (*Turdus merula*).

Tórshavn Plantage den 31. juli 7 (ad. og juv.), den 10. august 3 fugle.

HVID VIPSTJERT (*Motacilla alba*).

Mikladalur, Kalsoy, 1 par ynglede i bygden; Mykines den 6.–7. august 1 fugl; Midvágur, Vágar, den 8.–9. august 2 fugle.

LILLE KORSNÆB (*Loxia curvirostra*).

Svínoy Bygd den 21. juli 2 fugle.

BJERGIRISK (*Carduelis flavirostris*).

Mykines Bygd den 3. august 1 fugl.

GRÅSISKEN (*Carduelis flammea*).

Sørvágur, Vágar, den 8. august 4 fugle fouragerende i bygden.

SNESPURV (*Plectrophenax nivalis*).

Svínoy: 1 ad. ♂ og 1 ad. ♀ sås sammen den 23. juli i Aarbergdalur på sydøstkysten. Der fandtes ikke bevis for ynglen.

GRÅSPURV (*Passer domesticus*).

Iagttoges følgende steder: Mikladalur, Kalsoy (enkelte); Klakksvík, Borðoy (almindelig); Svínoy Bygd (almindelig); Tórshavn (almindelig); Midvágur, Vágar (almindelig), og Mykines Bygd (almindelig).

FLEMMING GRAND

SUMMARY: Observations of birds in the Faroes, summer 1962. – During a ringing expedition 3. July–12. August a number of interesting observations was made. Locality, date and a few remarks are given. – Leach Petrel (*Oceanodroma leucorhoa*) was seen regularly on Trøllhøvdi north of Sandoy; evidence of breeding was, however, not found. This species has hitherto been found breeding only on Mykines and Mykines Hólmur. – Manx Shearwater (*Puffinus puffinus*): the breeding population on Trøllhøvdi was estimated to about 3000 pairs. – Eiderduck (*Somateria mollissima*): the breeding population of Kirkjubøholmur, south of Streymoy, was estimated to 200–250 pairs. – Twite (*Carduelis flavirostris*): one seen on Mykines August 3rd. – Snow Bunting (*Plectrophenax nivalis*): an adult male together with an adult female were seen on South Svínoy July 23rd. Evidence of breeding was not found. It is doubtful whether this species is still breeding in the Faroes.

SPREDTE IAGTTAGELSER

DVÆRGHEJRE (*Ixobrychus minutus*)*

En hun eller ung fugl iagttoges ved Ristinge Nor, Langeland, 17. maj 1965.

BENT NIELSEN, HENNING NOER.

SORT STORK (*Ciconia nigra*)*.

1 fugl blev iagttaget ved Skæravad Møllegård ca. 10 km vest for Grenå, Djursland, 31. maj og 1. juni 1965.

EGON SØRENSEN.

PIBESVANE (*Cygnus columbianus*).

5 ad. sås ved Alborgminde Nor, Fyn, 20. okt. 1963.

JØRGEN RABØL.

1 sås ved Sdr. Nærå Strand, Nordfyn, 11. april 1965.

KURT HANSEN, EILIF SØRENSEN.

BJERGAND (*Aythya marila*).

1 han sås sammen med Troidænder (*Aythya fuligula*) i Vejlen, Tåsinge, 10. juni 1965.

STIG RUBÆK-HANSEN, EILIF SØRENSEN.

RØD GLENTE (*Milvus milvus*).

1 trak mod syd ca. 10 km øst for Assens, Fyn, 18. juli 1962.

JØRGEN RABØL.

LÆRKEFALK (*Falco subbuteo*).

1 fugl sås trække mod øst over Lillebælt ca. 3 km syd for Strib, 5. juni 1965.

A. HOLM JOENSEN.

THORSHANE (*Phalaropus fulicarius*)*.

1 fugl sås ved Saltbækvig, Sjælland, 22. nov. 1964.

C. MURMANN

1 fugl sås ved Assens, Fyn, 6. dec. 1964.

JØRGEN RABØL.

ODINSHANE (*Phalaropus lobatus*).

2 fugle iagttoges ved Korevlen, Odsherred, Sjælland, 8. august 1963.

POUL JÜRGENSEN, BENT JÜRGENSEN.

ALK (*Alca torda*).

En flok på ca. 50 fugle, samt flere mindre flokke sås

strejfe omkring i den nordlige del af Lillebælt (østlige del af Kolding Fjord), 5. juni 1965.

A. HOLM JOENSEN.

RAVN (*Corvus corax*).

2 fugle sås ved Brændegårdssøen, Sydfyn, 9. jan. 1965.

EILIF SØRENSEN.

7 fugle (heraf 5 ungfugle) sås i grusgrav nær Fovslev Skov, syd for Kolding, i dagene 2.-14. juli 1965.

VITA HANSEN, KURT HANSEN, EILIF SØRENSEN.

VANDSTÆR (*Cinclus cinclus*).

1 sås ved Brændegårdssøen, Sydfyn, 30. jan. 1965.

OLE BUNDGÅRD, EILIF SØRENSEN.

SJAGGER (*Turdus pilaris*).

Et par opholdt sig i lyngbakkerne øst for søen Lakolk, Romø, 16.-18. maj 1965.

IB TRAP-LIND.

MUNK (*Sylvia atricapilla*).

2 hanner sås flere gange ved foderbræt i Dybvad i slutningen af januar og begyndelsen af februar 1965. 12. og 13. feb. og flere gange senere på måneden sås en hun.

H. K. ANDERSEN.

1 han blev fundet død, Klampenborgvej, Lyngby, Nordsjælland, 9. jan. 1965, og indleveret til udstopning.

HARRY HJORTAA.

1 hun havde d. 26. feb. 1965 opholdt sig i ca. 10 dage ved foderbræt i Birkerød, Nordsjælland. Fuglen blev fotograferet.

IB TRAP-LIND.

Anmeldelser

FRANK ILLINGWORTH: Falcon and Falconry. — (128 pp., 24 fotos i sort-hvid, 1 tegning i farve). — Blandford Press, London 1964. Pris: 21 s.

Det til falkejagt nødvendige udstyr og dets anvendelse under træningen samt en gennemgang af de til denne særlige sport mest anvendte rovfuglearter er hovedindholdet i denne bog — skrevet af en erfaren mand med førstehåndskendskab til sit stof. Forfatteren øser af sin store videns tilsyneladende udtømmelige kilde og giver talrige eksempler, der til tider gør læsningen helt spændende, men samtidig giver mindre plads for noget af det rent belærende stof. En grundigere omtale af udstyret og jagtfluglenes pasning og pleje, end tilfældet er, havde været ønskelig. Til gengæld får vi en hel masse at vide om rovfuglenes adfærdsmæssige reak-

tioner under træning og jagt, et emne, det naturligvis også er af allerstørste vigtighed at kende for den, der er interesseret i jagten med høge og falke.

Billedafsnittet viser optagelser af de forskellige jagtflugle, og der er her imellem flere af Hoskings kendte men stadigvæk lige dejlige optagelser.

IB TRAP-LIND

THEODOR MEBS: Greifvögel Europas und die Grundzüge der Falkneri. — (140 pp., 33 fotos i sort-hvid, 75 tegninger i teksten). — Franckh'sche Verlagshandlung, Stuttgart 1964. Pris: 12,80 DM.

Bogen omhandler alle de i Europa ynglende rovfuglearter med undtagelse af gribbene. Der ind-